

**DRUGOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM PREVAJANJE,
UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA, ODDELEK ZA PREVAJALSTVO
in
INALCO (Institut national des langues et civilisations orientales) PARIZ**

Predstavitev študijskega programa:

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski dodiplomski program Medjezikovno posredovanje dopolnjuje z magistrskimi programi Prevajanje in Tolmačenje, skupnima študijskima programoma Prevajanje INALCO in Prevajanje ISIT. Drugostopenjski magistrski študijski program Prevajanje traja 2 leti in obsega skupaj 120 kreditnih točk.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence

Magistrski program iz prevajanja usposablja visoko kvalificirane prevajalce in prevajalke, ki bodo strokovnjaki za vzpostavljanje komunikacije med pripadniki različnih kultur in jezikov. Program omogoča prevajalkam in prevajalcem, da se profesionalno soočajo s trenutnimi zahtevami trga in so se sposobni prilagajati potrebam prevajalske stroke. Magistrice oz. magistri dosegajo kompetence iz prevajanja besedil različnih besedilnih vrst z različnih področij, kot so na primer ekonomija, pravo, naravoslovne znanosti, družboslovne znanosti, elektronski mediji, računalništvo, ali pa humanističnih in literarnih besedil, in sicer iz dveh tujih jezikov; usvajajo sposobnosti lektoriranja in preoblikovanja besedil za potrebe javnih in privatnih ustanov državnega in mednarodnega značaja; usposablja se za terminološka dela in za računalniško podprto prevajanje ter redakcijo strokovnih besedil raznih besedilnih tipov v skladu s specifičnimi konvencijami ciljnega jezika. Magistrski program prevajalke in prevajalce usposablja za strokovno in literarno prevajanje, za podnaslavljanje, lokalizacijo in računalniško podprto prevajanje ter za leksikografska in terminološka dela.

Obenem program zagotavlja visoke kompetence s področja teoretičnih prevodoslovnih vsebin in magistrstvom oz. magistricam omogoča lastno razumevanje teoretičnih principov in njihovo vrednotenje ter prenos v praktično delo, kakor tudi identifikacijo in reševanje problemov, s katerimi se bodo kot strokovnjaki prevajalci oz. prevajalke soočali pri svojem delu.

Splošne kompetence:

V skladu z dublinskimi deskriptorji bo magistrski naziv podeljen študentom in študentkam, ki bodo:

- izkazali, poglobili in utrdili znanje in razumevanje, ki izhaja iz védenj, pridobljenih na prvi stopnji, ter s pomočjo tega znanja in razumevanja izoblikovali osnovo, na kateri je mogoče izvirno izoblikovati in/ali uporabiti nove zamisli predvsem v raziskovalnem okolju;
- znali uporabiti svoje znanje in vedenje ter svoje sposobnosti reševanja problemov v novih in neznanih razmerah v širših (ali multidisciplinarnih) kontekstih, povezanih z njihovim področjem študija;
- sposobni povezovati znanje, obvladovati kompleksno problematiko in presojeti na osnovi nepopolnih ali omejenih informacij, in to tako, da bodo njihovi zaključki vključevali razmislek o družbenih in etičnih odgovornostih, povezanih z uporabo njihovih znanj in presoj;
- znali jasno in nepristransko posredovati svoje zaključke, doseženo znanje in utemeljitve tako specialistom kot tudi nepoznavalcem;
- znali uporabiti sodobno informacijsko in komunikacijsko tehnologijo;
- znali v svoji stroki delovati samostojno in v skupini;
- se znali učiti, tako da se bodo lahko nadalje samostojno strokovno izpopolnjevali.

Predmetnospecifične kompetence:

Predmetnospecifične kompetence so izoblikovane v skladu s kompetencami, ki jih je določila skupina strokovnjakov pri Evropski komisiji, zadolžena za uveljavitev evropskega magistrskega študija iz prevajanja (http://ec.europa.eu/dgs/translation/external_relations/universities/master_en.htm). Posamezni tipi kompetenc so med seboj tesno povezani in prepleteni, zato bi nekatere opise lahko našteali pri vseh pogloblitivnih tipih kompetenc (npr. sposobnost sprejemanja razumnih odločitev).

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis so usklajeni z Zakonom o visokem šolstvu, ki v 38. a členu določa, da se v magistrski študijski program lahko vpiše, kdor je končal

- študijski program prve stopnje z ustreznega strokovnega področja;
- študijski program prve stopnje z drugega strokovnega področja, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do 60 kreditnih točk, kandidati pa jih lahko pravijo med študijem na prvi stopnji v programih za izpopolnjevanje ali z opravljenim izpitom pred vpisom v magistrski študijski program.
- Strokovna področja iz prve alineje in študijske obveznosti iz druge alineje prejšnjega odstavka se določijo z magistrskim študijskim programom.
- Z magistrskim študijskim programom se lahko kot pogoj za vpis določijo tudi posebne nadarjenosti oz. psihofizične sposobnosti ali ustrezne delovne izkušnje.

Pogoje za vpis iz 38. in 38. a člena tega zakona izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini.

Na magistrski študij Prevajanja se lahko vpiše

- vsak kandidat oz. kandidatka z diplomom iz Medjezikovnega posredovanja smer slovenščina-angleščina-francoščina (FF UL);
- kandidat oz. kandidatka z univerzitetno diplomom katerekoli smeri, in sicer tako iz dodiplomskih programov, sestavljenih v skladu z bolonjskimi smernicami, ali tistih, ki so nastali pred reformo visokošolskega študija; kandidat oz. kandidatka mora opraviti izpit, pri katerem se preverijo jezikovne kompetence iz slovenščine, angleščine in francoščine; glede na pridobljene kompetence dodiplomskega študija in rezultate izpita se lahko prizna ali doda do 60 KT.

Merila ob omejitvi vpisa

- povprečna ocena na dodiplomskem študiju (20 %)
- ocena diplomskega izpita oz. diplomske naloge (20 %)
- povprečna ocena iz slovenskega jezika na dodiplomskem študiju oz. ocena iz slovenskega jezika pri izpitu, navedenem v drugi alineji (20 %)
- povprečna ocena iz angleškega jezika na dodiplomskem študiju oz. ocena iz angleškega jezika pri izpitu, navedenem v drugi alineji (20 %)
- povprečna ocena iz francoskega jezika na dodiplomskem študiju oz. ocena iz francoskega jezika pri izpitu, navedenem v drugi alineji (20 %)

Natančna določila so vsako leto objavljena v *Razpisu za vpis*, ki ga pripravi Ministrstvo za znanost in visoko šolstvo.

Vpis na skupni magistrski študijski program *Prevajanje* poteka v dveh korakih:

1. Študentje, ki želijo vpisati magistrski študij *Prevajanje* na Univerzi v Ljubljani, morajo predložiti zahtevane dokumente in se do določenega roka prijaviti k izbirnemu postopku na izbrani matični univerzi in pri odgovornem koordinatorju ali koordinatorici na Oddelku za prevajalstvo. Naloga koordinatorja je usklajevanje in akademski nadzor programa. Koordinator je član izbirne komisije programskega konzorcija.

Vse partnerske univerze na isti dan objavijo isti prijavni rok. Prijavni rok za predizbirni postopek je 30. junij. Univerzi v Ljubljani in Parizu predlagata, da se končni izpiti in izbirni izpiti za skupni program izvedejo v istem časovnem terminu in se tako zmanjšajo stroški. Dejanski vpis na program pa poteka na vsaki univerzi v tistem obdobju, ki ga določa univerza tudi za vse ostale podiplomske programe.

(a) Zahtevani dokumenti za diplomante Medjezikovnega posredovanja (slovenščina, francoščina, angleščina, Univerza v Ljubljani), ki se želijo vpisati na magistrski program *Prevajanje*:

- izpolnjen prijavni obrazec
- motivacijsko pismo kandidata
- diploma/ali ustrezno spričevalo
- prepis ali dodatek k diplomi

(b) Število vpisanih mest na posamezni univerzi je omejeno na 5 študentov letno. Do omejitve vpisa lahko tudi pride, če jo zahteva partnerska univerza. (c) Zahtevani dokumenti za diplomante, ki so končali študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, sprejet od 1. 1. 1994 do 11. 6. 2004, in za diplomante z univerzitetno diplomom katerekoli smeri, in sicer tako iz dodiplomskih programov, sestavljenih v skladu z bolonjskimi smernicami, ali tistih, ki so nastali pred reformo visokošolskega študija, ki se želijo vpisati na magistrski program *Prevajanje*:

- izpolnjen prijavni obrazec
- motivacijsko pismo kandidata
- diploma/ali ustrezno spričevalo
- prepis ali dodatek k diplomi
- uspešno opravljen izpit, pri katerem se preverijo jezikovne in kulturne kompetence iz slovenščine, francoščine in angleščine.

Glede na pridobljene kompetence dodiplomskega študija in rezultate izpita se lahko določijo dodatne obveznosti v obsegu od 10 do največ 60 KT; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in jih za vsakega posameznika posebej določi Kolegij predstojnika Oddelka za prevajalstvo FF UL.

(d) Izbirna komisija odloča o vrstnem redu in sprejemu prijavljenih kandidatov oz. kandidatk. Komisijo sestavljajo koordinatori posameznih univerz in še ena oseba iz vsake univerze.

(e) Če kakšen od izbranih kandidatov umakne prijavo, njegovo mesto zasede naslednji po vrstnem redu.

2. Sprejem poteka po postopku, ki velja na študentovi matični univerzi. Matična univerza je tista univerza, na katero se študent vpiše.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program
Na drugostopenjskem univerzitetnem študijskem programu »Prevajanje« se upoštevajo tudi znanja in spretnosti, pridobljene pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v raznih oblikah formalnega izobraževanja s področja prevodoslovja, izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta, da se znanja in spretnosti lahko ovrednotijo s kreditnimi točkami. Študentu oz. študentki se lahko prizna do 13 KT, ki lahko

nadomestijo zunanje izbirne predmete študijskega programa. Na podlagi individualnih vlog študentov oz. študent o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj in spretnosti odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Pri znanjih, pridobljenih na osnovi izkazanih listin neformalnega izobraževanja oziroma portfolija s področja teoretičnih prevodoslovnih znanj in vedenj, se študentu oz. študentki lahko prizna do 13 KT, ki lahko nadomestijo zunanje izbirne predmete študijskega programa. O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Študent, ki je objavil članek v znanstveni reviji, ki ji stroka priznava znanstveno relevantnost, lahko zaprosi za priznanje članka namesto dela magistrske naloge (do 10 KT). O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Študent oz. študentka lahko zaprosi tudi za priznanje vsebin prevajalske prakse (6 KT) na podlagi dokazil o opravljenem praktičnem prevajalskem delu v prevajalskem okolju. O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Študentu oz. študentki se tako lahko skupaj prizna 29 KT.

Študentu oz. študentki drugostopenjskega univerzitetnega študijskega programa »Prevajanje« se na osnovi delovnih izkušenj in strokovnih referenc, ki jih izkazuje s portfolijem, lahko delno ali v celoti prizna študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Priznavanje študijskih obveznosti je v domeni posameznih nosilcev predmetov. O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog in pisnih mnenj nosilcev posameznih predmetov odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za prevajalstvo FF UL.

Določila o priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program, se smiselno upoštevajo tudi pri priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih med študijem, v kolikor je v obliki učnega sporazuma to dogovorjeno vnaprej.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Za napredovanje v drugi letnik magistrskega študija prevajanja mora študent oz. študentka opraviti obveznosti v višini 90 % od skupnega števila KT, in sicer je to 54 KT.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje magistrskega študija *Prevajanje* mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določa študijski program in učni načrti predmetov, predpisanih na izbrani smeri v skupnem obsegu 120 KT. Študent ali študentka mora pripraviti in zagovarjati magistrsko delo v okviru magistrskega seminarja ter opraviti magistrski izpit, kot ga določa predmetnik.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi je določeno skladno s 181.-189. členom statuta UL.

Prehajanje na skupni magistrski študij *Prevajanje* na FF UL

a) med univerzami je določeno glede na 189. člen statuta UL:

- kandidat oz. kandidatka mora za prehod na študij prevajanja na FF UL izpolnjevati pogoje za vpis v višji letnik po študijskem programu univerze, na katero je vpisan;
- senat FF UL odloča o izpolnjevanju pogojev za prehod in določi kandidatu za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti za vpis ter letnik, v katerega se sme vpisati, na predlog Oddelka za prevajalstvo.

b) med študijskimi programi UL je mogoč prehod na študij prevajanja na FF UL le s programov za pridobitev univerzitetne izobrazbe druge stopnje; prehajanje je določeno glede na 183. člen statuta UL:

- prehod na študij *Prevajanja* je mogoč, če se kandidatu pri vpisu v študijski program prevajanja lahko prizna vsaj polovica obveznosti, ki jih je opravil na prvem študijskem programu;
- kandidat oz. kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študija prevajanja, izpolniti prijavni obrazec in napisati motivacijsko pismo;
- senat FF UL odloča o izpolnjevanju pogojev za prehod in določi kandidatu za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti za vpis ter letnik, v katerega se sme vpisati, na predlog Oddelka za prevajalstvo.

c) iz univerzitetnega študijskega programa Prevajalstvo, izoblikovanega pred bolonjsko reformo:

- Prehod na študij *Prevajanja* je mogoč iz univerzitetnega študijskega programa *Prevajalstvo*, izoblikovanega pred bolonjsko reformo, z jezikovno kombinacijo slovenščina-angleščina-francoščina. Kandidatom se pri vpisu prizna vsaj 60 KT, če so uspešno opravili vse štiri letnike;
- Kandidat oz. kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študija *Prevajanja*, izpolniti prijavni obrazec in napisati motivacijsko pismo;
- Izbirna komisija skupnega programa in kolegij predstojnika Oddelka za prevajalstvo odločata o izpolnjevanju pogojev za prehod in določita kandidatu za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti za vpis ter letnik, v katerega se sme vpisati.

d) iz univerzitetnih študijskih programov po starem programu z drugih strokovnih področij:

- Ti kandidati oz. kandidatke morajo opraviti izpit, pri katerem se preverijo jezikovne kompetence iz slovenščine, francoščine in angleščine; glede na pridobljene kompetence na univerzitetnem študijskem programu in rezultate izpita se lahko določijo dodatne obveznosti v obsegu od 10 do največ 60 KT.
- Kandidat oz. kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študija *Prevajanja*, izpolniti prijavni obrazec in napisati motivacijsko pismo;
- Izbirna komisija skupnega programa in kolegij predstojnika Oddelka za prevajalstvo odločata o izpolnjevanju pogojev za prehod in določita kandidatu za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti za vpis ter letnik, v katerega se sme vpisati.

Skupni magistrski program *Prevajanje* ne predvideva možnosti prehoda med smermi znotraj programa.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6-10 (pozitivno) ter 1-5 (negativno):

10	odlično	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro	nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami
8	prav dobro	solidni rezultati
7	dobro	dobro znanje, vendar z večjimi napakami
6	zadostno	znanje ustreza minimalnim kriterijem
5-1	nezadostno	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

Ocene z INALCO-ja se pretvarjajo po naslednjem ključu.

Ocena ECTS	INALCO	Univerza v Ljubljani
A	(18-20) excellent	(10) odlično
B	(16-18) très bien	(9) prav dobro
C	(14-16) bien	(8) prav dobro
D	(12-14) satisfaisant	(7) dobro
E	(10-12) passable, suffisant	(6) zadostno
F	(0-10) insuffisant, échec	(1-5) nezadostno

9. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik po semestrih

KU – kontaktna ura, KT – kreditna točka, PR – predavanja, SE – seminar, VA – vaje

1. semester

Steber programa	Vsebina	Oblika izvajanja	KT	KU
Obvezni	Modul A Angleški jezik: Tvorjenje besedil I Francoski jezik: Tvorjenje besedil I	SE SE	6 (3) (3)	4 (2) (2)
Obvezni	Modul A Teorija prevajanja	PR	3 (3)	2 (2)
Izbirni stroke (študentje in študentke sestavijo učno enoto z izborom 3 vsebin predavanj)	Modul B Specialna področja prevajanja: - Terminologija - Leksikologija - Semantika - Prevajanje umetnostnih besedil - Podnaslavljanje - Prevajalske tehnologije	PR PR PR PR PR SE	9 (3) (3) (3) (3) (3) (3)	6 (2) (2) (2) (2) (2) (2)
Izbirni stroke (študentje in študentke izberejo pri vsaki od dveh učnih enot po 2 seminarja, dva angleška in dva francoska)	Modul B Prevajalski seminar I: angleški jezik - Podnaslavljanje I: filmov in igranih oddaj - Podnaslavljanje I: dokumentarnih in govornih oddaj - Prevajanje literarnih in humanističnih besedil I - Prevajanje strokovno-znanstvenih besedil - Prevajanje pravnih besedil - Prevajanje političnih besedil - Korpusi in lokalizacija I Prevajalski seminar I: francoski jezik - Prevajanje poslovnih in političnih besedil - Prevajanje v francoščino: kulturnospecifična besedila I	SE SE SE SE SE SE SE SE SE SE SE	6+6 (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3)	8+8 (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4)
Skupaj			30	24

2. semester

Steber programa	Vsebina	Oblika	KT	KU
-----------------	---------	--------	----	----

		izvajanja		
Obvezni	<u>Modul A</u> - Slovenski jezik: sociolingvistika in analiza diskurza - Angleški jezik: Tvorjenje besedil II - Francoski jezik: Tvorjenje besedil II	PR+SE SE SE	12 (3+3) (3) (3)	8 (2+2) (2) (2)
Izbirni stroke (študentje in študentke izberejo pri vsaki od dveh učnih enot po 1 seminar (en angleški in en francoski))	<u>Modul B</u> Prevajalski seminar II: angleški jezik - Prevajanje v angleščino: splošna besedila - Prevajanje kulturnospecifičnih besedil - Prevajanje promocijskih besedil v angleščino Prevajalski seminar II: francoski jezik - Prevajanje humanističnih in literarnih besedil	SE SE SE SE	3+3 (3) (3) (3) (3)	4+4 (4) (4) (4) (4)
Obvezni	Prevajalska praksa Tritedenska praksa, poročilo in skupinska evalvacija		6	1
Zunanji izbirni	Študentje izbirajo med ponujenimi predmeti na Univerzi v Ljubljani oz. na univerzah, s katerimi ima FF UL sklenjene Erasmus pogodbe.	PR/SE	6	/
Skupaj			30	17

3. semester 3 (semester v Parizu)

Steber programa	Vsebina	Oblika izvajanja	KT	KU
Izbirni stroke (študentje in študentke izberejo 6 KT iz ponudbe)	Modul prevajanje in teorija - Uvod v tolmačenje - Lokalizacija - Pristopi k večjezičnosti - Leksikografija, terminologija in slovaropisje - Besedilni tipi, besedila in raba jezika - Semantika večjezikovnih besedil - Prevajalska orodja - Poklicni vidiki prevajanja - Leksika in morfologija - Morfosintaksa in jezikovne tipologije - Prevajalska orodja za izdelavo slovarjev	SE SE SE SE SE SE SE SE SE SE SE	6 (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3) (3)	4 (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2)
Izbirni stroke (študentje in študentke izberejo 12 KT iz ponudbe)	Modul prevajanje in teorija Prevajalski seminar: slovenščina-francoščina - Prevajanje splošnih besedil med slovenščino in francoščino - Prevajanje literarnih besedil med slovenščino in francoščino Prevajalski seminar: angleščina - Prevajanje v angleščino strokovno	SE SE SE	12 (3) (3) (3)	8 (2) (2) (2)

	<p>znanstvenih in tehničnih besedil</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevajanje v angleščino: poslovna in promocijska besedila 	SE	(3)	(2)
Izbirni stroke (študentje in študentke izberejo 6 KT iz ponudbe)	<p>Modul prevajanje in teorija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terminologija - Mednarodna ekonomija - Uvod v marketing - Uvod v mikro in makroekonomijo - Uvod v pravo 	<p>PR</p> <p>SE</p> <p>SE</p> <p>SE</p> <p>SE</p>	<p>6</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p>	<p>4</p> <p>(2)</p> <p>(2)</p> <p>(2)</p> <p>(2)</p> <p>(2)</p>
Zunanji izbirni	Študentje in študentke izberejo s seznama Univerze INALCO v Parizu.	PR/SE	6	/
Skupaj			30	16

Semester 4

Steber programa	Vsebina	Oblika izvajanja	KT	KU
Izbirni stroke (Študentje oz. študentke izberejo 1 angleški seminar in 1 francoski seminar)	Modul B Prevajalski seminar III: angleški jezik - Podnaslavljanje II - Prevajanje političnih in strokovnih besedil II - Korpusi in lokalizacija II - Prevajanje humanističnih in literarnih besedil II - Prevajanje poslovne korespondence in pogodb Prevajalski seminar III: francoski jezik - Dvojezična slovensko-francoska terminografija	SE SE SE SE SE SE	3+3 (3) (3) (3) (3) (3) (3)	4+4 (4) (4) (4) (4) (4) (4)
Magistrski izpit	Prevod iz in v angleški ter iz in v francoski jezik z zagovorom		2	/
Magistrsko delo			20	/
Zagovor magistrskega dela			2	/
Skupaj			30	8